

onderwerp	Concept verslag Bestuurlijke Klimaatadaptatietafel Limburg	
datum	2 december 2021	
tijdstip	9:30 - 12:00	
locatie	Digitaal via Zoom	
aanwezig	P. van der Broeck (vz)	Waterschap Limburg
	J. van Wersch	Waterschap Limburg
	L. Roefs	Provincie Limburg
	P. van Dijck	LLTB
	J. de Boer	Limburgs Particulier Grondbezit
	T. Huyskens	Werkregio Waterpanel Noord
	L. Koreman	Natuurmonumenten
	J. Quadvlieg	Gemeente Beekdaelen
	M. Roelofs	Gemeente Beesel
	H. Meuwissen	Gemeente Echt-Susteren
	R. Peperzak	Gemeente Gennep
	J. Last	Gemeente Gulpen-Wittem
	C. Claessens	Gemeente Heerlen
	E. Beurskens	Gemeente Horst aan de Maas
	T. Weijers	Gemeente Kerkrade
	B. Smeets	Gemeente Landgraaf
	R. Martens	Gemeente Leudal
	P. Sanders	Gemeente Peel en Maas
	G. Krabbendam	Gemeente Maastricht
	R. Stienen	Gemeente Nederweert
	J. Lalieu	Gemeente Maasgouw
	G. IJff	Gemeente Meerssen
	J. Smits	Gemeente Roerdalen
	D. Hendrix	Gemeente Stein
	W. Schleijsen	Gemeente Simpelveld
	C. Vankan	Gemeente Valkenburg
	J. van der Meij	Gemeente Vaals
	M. Pollux	Gemeente Venlo
	C. Vervoort	Gemeente Venray
	A. van Disseldorp	HISWA / Recron
	J. Rooijmans	VRLN
	A. Bakker	Natuur- en Milieufederatie
	M. Hofstra	Minister I en W (gastspreker)
	J. Tobben	Waterschap Limburg
	J. Roumen	Klimaatcoördinator Maastricht Mergelland
	M. Putmans	Klimaatcoördinator Parkstad
	M. Strookman	Klimaatcoördinator Westelijke Mijnstreek
	P. Dekker	Klimaatcoördinator Waterpanel Noord
	<i>Ambtelijke ondersteuning WL</i>	
	A. Janssen	Waterschap Limburg

	J. Stemkens	Waterschap Limburg	
	G. Montulet	Waterschap Limburg	
Afwezig	L. Geilen	Gemeente Sittard-Geleen	Waterschap Limburg
	W. Alblas	Stichting Limburgs landschap	
	T. Hermanussen	Natuur- en Milieufederatie	
	S. Demandt	LWV	
	J. Nelissen	WML	
	G. Peeters	Wonen Limburg	
	P. van de Rijdt	Staatsbosbeheer	
	R. Huisman	Provincie Limburg	
	H. Hodzelmans	Gemeente Beek	
	A. Splinter	Gemeente Bergen	
	J. Mertens	Gemeente Brunssum	
	J. Custers	Gemeente Eijsden-Margraten	
	G.J. Wienhoven	Gemeente Mook en Middelaar	
	R. Evers	Gemeente Roermond	
	P. Verbraak	Gemeente Voerendaal	
	M. van den Heuvel	Gemeente Weert	

Afspraken en acties	
1	<p>1. Mededelingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er zijn geen mededelingen
2	<p>Hoogwater en Wateroverlast</p> <p>1. Landelijk</p> <p>Marieke Hofstra van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is de programmamanager van de landelijke Beleidstafel wateroverlast en hoogwater. Zij geeft een de actuele stand van zaken van de beleidstafel weer.</p> <p>Doel van de beleidstafel is om te leren van de opgetreden situatie in Limburg om nu en in de toekomst beter gesteld te staan voor de gevolgen van een periode met extreme neerslag in Limburg én de rest van Nederland. Limburg wordt vertegenwoordigd door gedeputeerde Lia Roefs, dijkgraaf Patrick van der Broeck en wethouder Carlo Vankan. De beleidstafel is tijdelijk; na 4 maanden komen de eerste adviezen en na 1 jaar worden de eindadviezen opgeleverd. Deze adviezen worden bij bestaande programma's en organisaties neergelegd om daar verder uitgewerkt te worden. De 7 werksporen in de beleidstafel zijn van start gegaan. De voorbereidingen voor de eerste adviezen lopen, die op 3 februari op de landelijke beleidstafel komen. Vanuit de landelijke tafel worden geregeld updates te geven om de BKaL op de hoogte te houden.</p> <p>De oproep wordt gedaan om vooral samen als één overheid op treden. Weten van elkaar wie wat doet, samenwerken, elkaar versterken en vooral ook afstemmen. Gekeken wordt of de landelijke beleidstafel daar misschien een rol in kan spelen.</p> <p>De presentatie wordt gedeeld.</p>

3

2. Regio

Gedeputeerde Lia Roefs geeft vanuit regionaal oogpunt een toelichting. Op 2 november hebben de Limburgse gemeenten, Waterschap Limburg en Provincie Limburg de propositie 'Naar een robuust watersysteem in Limburg' aan Minister Visser van Infrastructuur en Waterstaat aangeboden. Deze is breed gedeeld in zowel Den Haag, Brussel, als de Limburgse regio. Vanuit Limburg vinden veel acties plaats om de propositie onder de aandacht te brengen. Samen met partijen is in Tweede Kamer een motie voorbereid om de regering te vragen om deel te nemen aan de Limburgse Propositie.

Daarnaast wordt hard ingezet op een goede schaderegeling.

Volgende stap in de regio is dat we invulling moeten gaan geven aan de propositie. Hiervoor is via een tender een programmamanager geworven in de persoon van Theo Reinders. Hij gaat werken aan 3 strategische hoofddoelstellingen:

- 1) Het inrichten van een effectieve schaderegeling;
- 2) Het realiseren van krachtig herstel van de robuustheid en veerkracht van het Limburgse watersysteem;
- 3) Coördinatie en borgen samenhang in communicatie en organisatie.

Hij maakt een ronde langs de velden en is bezig met de opbouw van een programmateam. De volgende stap is het formuleren van een scope en de bijbehorende governance. In de tussentijd gaan we door met de lopende zaken zoals de schadelobby, het hoogwaterbeschermingsprogramma en het programma Water in Balans en de herstelmaatregelen die de gemeente oppakken.

Josette Van Wersch zoomt in op het programma Water in Balans. In de propositie staat dit genoemd in de tweede trap: Versnelling, uitbreiding en intensivering van de huidige programma's. Water in Balans wordt versneld, wat inhoudt een klimaatrobuust watersysteem in 2035 in plaats van 2050. Geïntensiveerd: Naast de oorspronkelijke 31 knelpunten ook nieuwe knelpunten uit de analyse wateroverlast. Verder vinden momenteel 8 quickscans plaats op locaties met een specifiek probleempunt. Eind december worden de uitkomsten hiervan verwacht. Voor een aantal projecten is de uitvoering al gestart dan wel naar voren gehaald (Oirsbeek, Eckeltsebeek, Meerssen en Vijlen). De voorbereidingen voor de bestuurlijke goedkeuring van de 2^e tranche lopen.

Gepleit wordt voor het gezamenlijke opstellen van de scope. Aangegeven wordt dat niet iedereen bezocht zal kunnen worden en daarom wordt de oproep gedaan dat als iemand input heeft dan kan dit aan de programmamanager door te geven. De gegevens worden apart gedeeld.

Gemeenten hebben bij de provincie aangegeven dat het programma afkoppelen niet mag stilvallen wegens gebrek aan middelen. Graag willen ze hier nog een keer over in gesprek. Aangegeven wordt dat dit een rol speelt in de propositie.

Ook wordt gemeld dat lokale initiatieven van burgers, op waarde worden geschat en zo veel mogelijk worden ingepast.

	<p>Gevraagd wordt of bij de inventarisatie van knelpunten ook het afvoeren van vervuild slib wordt meegenomen. Dit slib is afkomstig van de Maas en daarmee is het een vraag die bij Rijkswaterstaat thuis hoort. De provincie zal deze vraag doorsluizen naar Rijkswaterstaat.</p>
4	<p>3. Lokaal</p> <p>Behalve landelijk en regionaal gebeurt ook lokaal heel veel naar aanleiding van de wateroverlast. Vanuit de gemeenten wordt geschetst waar zij mee bezig zijn. Diverse gemeenten hebben al initiatieven genomen. Er zijn evaluaties uitgevoerd al dan niet met bewonersavonden. Daar komen aandachtspunten/vragen naar boven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat gebeurt er als er morgen weer een hoog water komt? • Maak voort met innovatieve gedragen oplossingen. • Er zijn plekken met onverwachte overlast. Wie is verantwoordelijk? • Er zijn nog veel zorgen om de compensatie van schade. • Bewoners nemen zelf al initiatieven zoals bijvoorbeeld aanleg van eigen dijken. We moeten samen kijken naar de gevolgen van dit soort maatregelen zodat niet op andere plaatsen negatieve gevolgen door ontstaan. • Slib in havens langs de Maas. • Communicatie vanuit overheden naar de burgers. • Blijf de burgers informeren waar we mee bezig zijn, op korte en langere termijn. • Noodplannen korte termijn voor een aantal knelpunten kunnen tijdelijk oplossing zijn. • Probeer het veiligheidsgevoel terug te brengen. <p>Het is zeer positief dat gemeenten de verbinding leggen met de burgers en de gesprekken aan blijven gaan. Knelpunten, vragen, zorgen worden gehoord en opgepakt. Dat draagt bij aan het herstel van het veiligheidsgevoel. Opgeroepen wordt ook elkaar als bestuurders op te zoeken bij vragen om samen tot oplossingen te komen.</p>
5	<p>Hoe is de nazorg opgezet bij waterschap Limburg?</p> <p>Toelichting door Aldo Janssen. Voor een gestructureerde nazorg van de wateroverlast heeft het waterschap vier taskforces samengesteld: Herstel, Omgeving, Inhoud en Evaluatie. Deze taskforces worden op hoofdlijnen toegelicht, onder meer voor wat betreft de aanpak en voortgang.</p> <p>Er zijn 2165 potentiële schadelocaties geïnspecteerd waarbij op ca. 600 locaties sprake was van schade. De schades op deze locaties zijn grotendeels hersteld, uitgezonderd enkele meer complexe/omvangrijke zoals kademuren of stapelwanden.</p> <p>Onderzoeksvragen uit de regio zijn bij de landelijk beleidstafel aangeleverd. Deltares is ingeschakeld bij de vragen en de onderbouwing van de propositie. Ook wordt aangesloten bij de werksporen 1 en 2 van de landelijke beleidstafel, over respectievelijk het regionale systeem en klimaatrobuuste herstelmaatregelen.</p>

	<p>De eerste analyses van 4 locaties komen in het voorjaar ter beschikking. Er wordt toegewerkt naar een systeemevaluatie in het najaar. Dan liggen er inzichten waar samen over doorgepraat kan worden. Bepalend is tijd om zaken goed te onderbouwen. BKaL wordt gebruikt om te delen en reflecteren.</p> <p>Het waterschap is ook over de grens in Zwitserland gaan kijken naar de aanpak van waterlast aldaar en de ervaringen die zij opgedaan hebben met verschillende maatregelen voor onder meer opvang van drijfhout, een hoogwatertunnel, omgaan met obstakels als bruggen en schade aan meetpunten.</p> <p>De presentatie wordt gedeeld.</p>
6	<p>Waterstromen en droogtestrategie</p> <p>Namens de werkgroep waterstromen ligt Aldo Janssen het startdocument toe. Het rapport is nog niet helemaal voldragen. Een aantal partijen uit de werkgroep wil het rapport nog een keer terugleggen bij eigen achterban en een aantal partijen wil ook nog meedenken en input leveren. Daarom nu eerst een tussenstap om partijen te laten meedenken en/of aan te vullen. Daarbij ook de oproep aan partijen om na te denken over de doorkijk naar een gezamenlijk op te stellen droogtestrategie waar dit input voor is.</p> <p>Het startdocument dat als bijlage bij de stukken is meegestuurd, is een concept dat door partijen wel intern gedeeld kan worden maar niet verder gepubliceerd.</p>
7	<p>Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ)</p> <p>Toelichting van Jos Stemkens op de eindversie van de Bestuursovereenkomst DHZ 2022-2027. In de overeenkomst hebben de regionale partijen in Zuid-Nederland onderling afspraken vastgelegd over de uit te voeren maatregelen, eigen investeringen en inzet en verdeling van Deltafondsmiddelen, de monitoring van de voortgang en het omgaan met eventuele tussentijdse wijzigingen.</p> <p>De voorliggende eindversie doorloopt momenteel bij de diverse deelnemende partijen het interne besluitvormingsprocessen inzake de ondertekening. In het RBOM overleg van 16 december wordt de overeenkomst vastgesteld en digitaal ondertekend.</p> <p>De komende periode worden in Limburg door de provincie, in afstemming met partijen, de provinciale regelingen opgesteld, waarmee de uitvoerde partijen aanspraak kunnen op de Deltafondsmiddelen.</p> <p>Het geplande gezamenlijk tekenmoment van alle regionale partijen van de bestuursovereenkomst gaat vanwege Corona niet door. Het RBOM geeft daarom aan dat partijen na de 16^e zelf communiceren over de ondertekening. Net als bij het vaststellen van het werkplan DHZ stelt het waterschap Limburg voor dit namens de partijen in de BKaL te coördineren. De vergadering stemt hier mee in.</p> <p>De presentatie wordt gedeeld.</p>

8	<p>Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) in de werkregio's</p> <p>Marc Putmans geeft namens de klimaatcoördinatoren van de 4 Limburgse werkregio's (Waterpanel Noord, Westelijke Mijnstreek, Parkstad en Maastricht Mergelland) een toelichting op de voortgang van het proces en de actuele stand van zaken van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie.</p> <p>De focus in de impulsregeling lag op de ambities: kwetsbaarheden in beeld brengen middels stresstesten, risicodialogen voeren, een strategie en een uitvoeringsagenda opstellen.</p> <p>De regio's hebben een eigen vorm gekozen om dit in te vullen en zo lokale accenten in de verschillende regio's te kunnen leggen. Daarbij is een parallel proces doorlopen. Overal zijn stresstesten uitgevoerd met extra verdiepingsslagen, bijvoorbeeld verdroging in Waterpanel Noord of hittestress in Parkstad. Ook zijn risicodialogen gevoerd, intern/extern, van regionaal tot projectniveau, als ook op bestuurlijk en met maatschappelijk partners. De opbrengsten zijn gebruikt om de strategieën op te stellen en projecten te voeden. De werkregio's zijn aan de slag met de uitvoeringsagenda's en hebben deze al (deels) gereed.</p> <p>Aanvragen voor subsidie kunnen per jaar aangevraagd worden. Elke regio heeft een vast bedrag toegekend gekregen. Waterpanel Noord en Maastricht Mergelland willen dit jaar nog een aanvraag indienen. Westelijk Mijnstreek en Parkstad dienen volgend jaar hun (eerste) aanvraag in. De presentatie wordt gedeeld.</p>
9	<p>4. Verslag</p> <p>Er zijn geen op- of aanmerkingen op het verslag. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.</p>
9	<p>Vergaderdata BKaL 2022.</p> <p>De digitale vergaderverzoeken zijn al verstuurd voor:</p> <p>10 maart 2022 9.30-12.00 16 juni 2022 9.30-12.00 29 september 2022 9.30-12.00 17 november 2022 9.30-12.00</p> <p>Ideeën voor werkbezoeken graag mailen naar j.stemkens@waterschaplimburg.nl</p>
10	<p>6. Rondvraag</p> <p>Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.</p>